

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

19 noiembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:
Președinte – Petru Ursache,
Judecători – Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti, Elena Covalenco și Nicolae Gordilă,

a judecat în ședință publică recursurile ordinare declarate de succesorul părții vătămate Maria Iunusova și de avocatul Andrei Belousov în numele inculpatului împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2013 în cauza penală în privința lui

Cușcan Sergiu Dumitru, născut la 11 octombrie 1980, originar și domiciliat în s. Dubovca, r-nul Hîncești;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. 03.07.2012 – 19.12.2012 (prima instanță)*
- 2. 29.01.2013 – 24.04.2013 (instanța de apel)*
- 3. 01.08.2013 – 19.11.2013 (instanța de recurs)*

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Succesorul părții vătămate Maria Iunusova și reprezentantul acesteia, avocatul Dorin Asandei, care au susținut recursul în sensul declarat și au solicitat admiterea acestuia.

Avocatul Andrei Belousov, care s-a pronunțat pentru respingerea recursului succesorului părții vătămate, cu admiterea celui declarat de el.

Procurorul Sergiu Crijanovschi, care s-a pronunțat pentru admiterea recursului ordinar declarat de către succesorul părții vătămate Maria Iunusova și respingerea celui declarat de avocatul inculpatului, Andrei Belousov.

Colegiul penal lărgit asupra recursurilor,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 19 decembrie 2012, *Cușcan Sergiu* a fost condamnat:

- în baza art. 264 alin.(3) lit. b) Cod penal la 3 ani 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani;
- în baza art. 266 Cod penal la 1 an închisoare.

Conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 4 ani 6 luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani.

În baza art. 90 Cod penal, pedeapsa sub formă de închisoare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

A fost încasat din contul lui **Cușcan Sergiu** în beneficiul lui Iunusova Maria prejudiciul moral în mărime de 20 000 lei și cheltuieli pentru asistență juridică în sumă de 5000 lei.

Acțiunea civilă înaintată de Iunusova Maria privind încasarea cheltuielilor de înmormântare a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordine civilă.

2. În fapt, instanța de fond, pe baza probelor administrate, a constatat că **Cușcan Sergiu**, pe data de 20 mai 2012, aproximativ la orele 21-00, conducînd prin localitate pe traseul central din satul Bozieni, raionul Hîncești, automobilul de model „Volkswagen Golf”, cu numerele de înmatriculare UN AU 735, fiind neatent și neținînd seama de situația rutieră, cum e fluxul de transport, starea mediului ambiant- timp de noapte și ploios, starea carosabilului umed, încălcînd normele Regulamentului Circulației Rutiere, a tamponat pietonul Guriuc Efrosinia, în rezultat, ultimei i-au fost cauzate, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 105 din 21 mai 2012, vătămări corporale grave periculoase pentru viață, care au cauzat decesul victimei.

Tot inculpatul Cușcan Sergiu, după săvîrșirea accidentului rutier, soldat cu decesul lui Guriuc Efrosinia, încălcînd normele Regulamentului Circulației Rutiere, a părăsit locul accidentului rutier.

3. Împotriva sentinței instanței de fond, a declarat apel procurorul și succesorul părții vătămate.

Procurorul a solicitat casarea parțială a sentinței din motivul ilegalității ei, în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea unei noi hotărîri prin care, Cușcan Sergiu să fie condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la 5 ani închisoare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani și în baza art. 266 Cod penal la închisoare pe un termen de 2 ani.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsă definitivă de 6 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

Apelantul a invocat următoarele:

- ilegalitatea sentinței sub aspectul aplicării unei pedepse prea blînde inculpatului în raport cu fapta comisă;

- în urma încălcării Regulamentului Circulației Rutiere de către inculpat a fost tamponat pietonul Guriuc Efrosinia, în rezultatul cărui fapt ultimei i-au fost cauzate vătămări corporale grave, periculoase pentru viață care au dus la decesul acesteia ;

- în ședințele de judecată au fost cercetate obiectiv și detaliat toate probele administrate pe dosar, însă la adoptarea sentinței, instanța de judecată nu a individualizat în mod echitabil pedeapsa aplicată, ignorînd cerințele prevăzute de art. 75 Cod penal, astfel pedeapsa aplicată inculpatului nu și-a atins scopul stipulat în art. 61 Cod penal, și anume, de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea acestuia, cît și a altor persoane;

3.1 În apelul său, succesorul părții vătămate Iunusova Maria a solicitat casarea integrală a sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri prin care Cușcan Sergiu să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b), art. 266 Cod penal, cu stabilirea unei pedepse definitive de 6 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, cu încasarea de la acesta în beneficiul lui Iunusova Maria a prejudiciului moral în mărime de 300 000 lei, a prejudiciului material în mărime de 64874.94 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 11111.66 lei (8500 lei constituind cheltuieli pentru asistență juridică, iar 2611.66 lei -cheltuieli de transport) invocând motivele:

-ilegalitatea și netemeinicia sentinței în ceea ce privește stabilirea pedepsei inculpatului precum și în ceea ce privește faptul că acțiunea civilă, înaintată de Iunusova Măria împotriva lui Cușcan Sergiu, privind încasarea cheltuielilor de înmormântare, a fost admisă în principiu, lăsându-se spre soluționare în ordine civilă;

-instanța de fond a interpretat eronat prevederile art. 90 Cod penal și a aplicat greșit în privința inculpatului aceste prevederi;

-suma de 2000 lei încasată cu titlu de prejudiciu moral nu a constituit o satisfacție echitabilă a suferințelor suportate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2013, au fost admise parțial apelurile procurorului și al succesorului părții vătămate Iunusova Maria.

A fost casată sentința primei instanțe, în partea aplicării art. 90 Cod penal și pronunțată în această parte o nouă hotărâre prin care:

Cușcan Sergiu, considerându-se condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) și art. 266 Cod penal, cu aplicarea art. 84 Cod penal, i s-a stabilit o pedeapsă definitivă de 4 (patru) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost încasat de la Cușcan Sergiu în beneficiul lui Iunusova Maria cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 4049 (patru mii patruzeci și nouă) lei.

În rest, dispozițiile sentinței a fost menținute.

4.1 În motivarea deciziei sale, instanța de apel a menționat faptul că probele administrate la materialele cauzei sunt utile, concludente, pertinente, coroborează între ele și în ansamblul lor au demonstrat vinovăția inculpatului.

Referitor la stabilirea măsurii de pedeapsă în privința inculpatului, Colegiul penal a considerat, că prima instanță nu a ținut cont de circumstanțele de fapt ale cauzei, de persoana acestuia și nejustificat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, de aceea a stabilit pedeapsa inculpatului sub formă de închisoare, având în vedere prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, scopul pedepsei, caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana inculpatului, care după pornirea cauzei penale a avut o comportare neadecvată, inclusiv față de rudele victimei, nu a demonstrat conștientizarea gradului prejudiciabil al faptei comise, nu a încercat să recupereze dauna cauzată.

La fel, instanța de apel a considerat că mărimea prejudiciului moral pretinsă de Iunusova Maria de la inculpat este exagerat de mare, totodată,

Colegiul penal a dispus încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică în sumă de 4049 lei, probate prin înscrisurile anexate la dosar.

5. Nefiind de acord cu hotărârile instanțelor de fond, succesorul părții vătămate Iunusova Maria a declarat recurs ordinar, prin care solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 264 alin.(3) lit. b) și art. 266 Cod penal și să-i fie stabilită o pedeapsă definitivă, în baza art. 84 Cod penal de 6 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

La fel, solicită încasarea prejudiciului moral în mărime de 300 000 lei, a celui material în mărime de 38 044 lei, a cheltuielilor de judecată în mărime de 13 111.66 lei.

Recurentul, invocând ca temei de declarare a recursului art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, menționează faptul că atât sentința primei instanțe cât și decizia instanței de apel sunt ilegale și neîntemeiate, în ceea ce privește stabilirea pedepsei inculpatului cât și în partea acțiunii civile înaintate, în ceea ce privește încasarea cheltuielilor de înmormântare, care a fost admisă în principiu, lăsându-se spre soluționare în ordine civilă cât și în partea încasării prejudiciului moral doar în mărime de 20 000 lei.

5.1 Avocatul Andrei Belousov a declarat recurs, în numele inculpatului, prin care, invocând ca temei de declarare a recursului art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel care este ilegală și neîntemeiată, cu menținerea sentinței.

Recurentul invocă faptul că instanța de apel a examinat cauza superficial, la stabilirea pedepsei inculpatului, nu a ținut cont de circumstanțele atenuante ale cauzei, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită din imprudență, inculpatul și-a recunoscut vinovăția integral, anterior nu a fost condamnat, are la întreținere 2 copii minori, la locul de trai se caracterizează pozitiv, s-a căit sincer de cele comise.

Din aceste considerente, menționează că instanța de fond corect a apreciat cumulul de circumstanțe atenuante ca excepționale, considerînd rațională și echitabilă aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal.

6. Verificînd argumentele invocate în recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal consideră că recursul succesorului părții vătămate Iunusova Maria urmează a fi respins ca inadmisibil iar cel declarat de avocatul Andrei Belousov, în numele inculpatului, urmează a fi admis din următoarele considerente.

Recurenții invocă ca temeiuri de declarare a recursului- prevederile art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, conform cărora, o hotărîre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept în cazul cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, însă instanța de recurs menționează că aceste prevederi legale nu și-au găsit reflectare în cauza dată.

6.1 Colegiul penal lărgit menționează că din conținutul recursului avocatului Andrei Belousov, declarat în numele inculpatului, aplicabile în speța dată sunt prevederile art. 427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, conform cărora, o hotărîre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept în cazul cînd s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Conform prevederilor art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de apel,

juducând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar.

Instanța de recurs enunță că, instanța de apel corect a menținut concluziile primei instanțe privind condamnarea lui **Cușcan Sergiu** în baza art. 264 alin. (3) lit. b) și art. 266 Cod penal însă greșit a admis parțial apelurile procurorului și al succesorului părții vătămate Iunusova Maria, a casat sentința în partea aplicării art. 90 Cod penal în privința inculpatului și i-a stabilit spre executare acestuia o pedeapsă definitivă de 4 ani 6 luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

Astfel, instanța de apel, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului insuficient și contradictoriu a argumentat de ce a aplicat, în privința acestuia, o pedeapsă reală cu închisoare, în conformitate cu prevederile art. 7, 61,75 Cod penal, argumentele privind faptul că *“după pornirea cauzei penale inculpatul a avut o comportare neadecvată, inclusiv față de rudele victimei, nu a demonstrat conștientizarea gradului prejudiciabil al faptei comise, nu a încercat să recupereze dauna cauzată ”* fiind în contradicție cu materialele cauzei, conform cărora (f.d.49, 50), acesta a recuperat cu titlu de prejudiciu material 1000 dolari SUA, echivalentul a 12 000 lei MD și 1000 euro, echivalentul a 14 830 lei, succesorului părții vătămate care și a semnat recipisele date.

Prin urmare, recursul avocatului va fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și cu menținerea sentinței în privința lui **Cușcan Sergiu**, instanța de fond corect concluzionând că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără privarea lui de libertate, izolarea lui de societate nefiind necesară, stabilindu-i un termen de probă, iar la numirea pedepsei, instanța de judecată ținând cont de faptul că *„inculpatul vina sa în comiterea infracțiunilor încriminate a recunoscut-o, regretă sincer de cele comise, anterior nu a comis infracțiuni, a recuperat parțial paguba materială și este de acord să recupereze și paguba morală întregime.*

Circumstanțe atenuante - căința sinceră a inculpatului, comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni, existența copiilor minori în familia inculpatului, caracteristica pozitivă a inculpatului.

Circumstanțe agravante - nu s-au stabilit.”

6.2 La fel, Colegiul penal lărgit menționează că recursul succesorului părții vătămate, în ceea ce privește pedeapsa stabilită inculpatului, urmează a fi respins, din motivele invocate mai sus, recurentul neaducând nici un temei legal pentru înăsprirea pedepsei inculpatului.

Cît privește argumentele privind soluționarea acțiunii civile în latura materială și a cheltuielilor de transport din motiv că a prezentat în instanța de judecată probe suficiente ce confirmă cerințele înaintate, la fel nu pot fi reținute de instanța de recurs din motiv că instanța de fond corect, conform art. 221 alin.(5) Cod de procedură penală, a admis-o în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordine civilă, astfel nefiind încălcat nici un drept al succesorului părții vătămate.

La fel, nu poate fi reținut nici argumentul privind încasarea pagubei morale în mărime de 300 000 lei din motiv că instanța de fond, potrivit art. 219 alin.(4) Cod de procedură penală, la stabilirea cuantumului prejudiciului moral a luat în considerație suferințele psihice ale succesorului părții vătămate provocate de decesul rudei apropiate dar și situația materială a inculpatului, care are la întreținere doi copii minori, just stabilindu-i acestuia suma de 20 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin urmare, recursul succesoriului părții vătămate va fi respins ca inadmisibil din motivele invocate mai sus, nefiind prezente careva temeiuri pentru admiterea acestuia, iar recursul avocatului va fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și cu menținerea sentinței instanței de fond, apelurile procurorului și al succesoriului părții vătămate Iunusova Maria fiind greșit admise.

7. Din aceste motive, în conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct.1),pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibil recursul declarat de succesoriul părții vătămate Maria Iunusova.

Admite recursul avocatului Andrei Belousov în numele inculpatului Sergiu Cușcan, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2013 în cauza penală în privința lui Sergiu Cușcan, cu menținerea sentinței Judecătorei Hîncești din 19 decembrie 2012, prin care :

Sergiu Cușcan a fost condamnat:

- în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la 3 (trei) ani 6 (șase) luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 (doi) ani;

- în baza art. 266 Cod penal – 1 (un) an închisoare;

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 4 (patru) ani 6 (șase) luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 (doi) ani.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei sub formă de închisoare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 (trei) ani.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, încasându-se din contul lui Sergiu Cușcan în beneficiul succesoriului părții vătămate Maria Iunusova prejudiciul moral în mărime de 20 000 (douăzeci mii) lei și cheltuieli pentru asistența juridică în mărime de 5 000 (cinci mii) lei.

Acțiunea civilă privind încasarea cheltuielilor de înmormântare a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Decizia este irevocabilă, pronunțată în ședință publică la data de 10 decembrie 2013 .

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Elena Covalenco

Nicolae Gordilă